

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Tietopohja markkinoista –Etlan selvitys

Työryhmän kokous 14.3.2024

Toimeksianto

1. Analyysi datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvien yritysten liiketoiminnan laajuudesta yhteensä sekä datavarantojen osalta.
 - Yritysten liiketoiminnan laajuutta mitataan liikevaihdolla ja arvonnlisäyksellä sekä dataomaisuuden arvolla.
 2. Datavarantojen osalta esitettynä a) toimialoittain ja b) jaoteltuna yrityskoon mukaan.
- Tietopohjana Tilastokeskuksen rekisteriaineisto.

Toimeksianto

- Datasäädöksen soveltamisalaa kartoitetaan asetuksen **yrityksille asettamien velvoitteiden** kautta.
- Datasäädös koskee **verkkoon liitettävien laitteiden** (Esineiden Internet; Internet of Things, IoT) ja niihin liittyvien **palveluiden tarjoajia** (ml. virtuaaliavustajat), pois lukien tuotteet, joiden pääasiallisena toimintona on datan tallennus, käsittely tai siirto muun osapuolen kuin käyttäjän toimesta.
- Raportissa on käytetty Tilastokeskuksen **toimialatason luokittelua** (Toimialaluokitus 2008) määrittämään datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvat yritykset ja arvioimaan niiden taloudellisen toiminnan laajuutta.

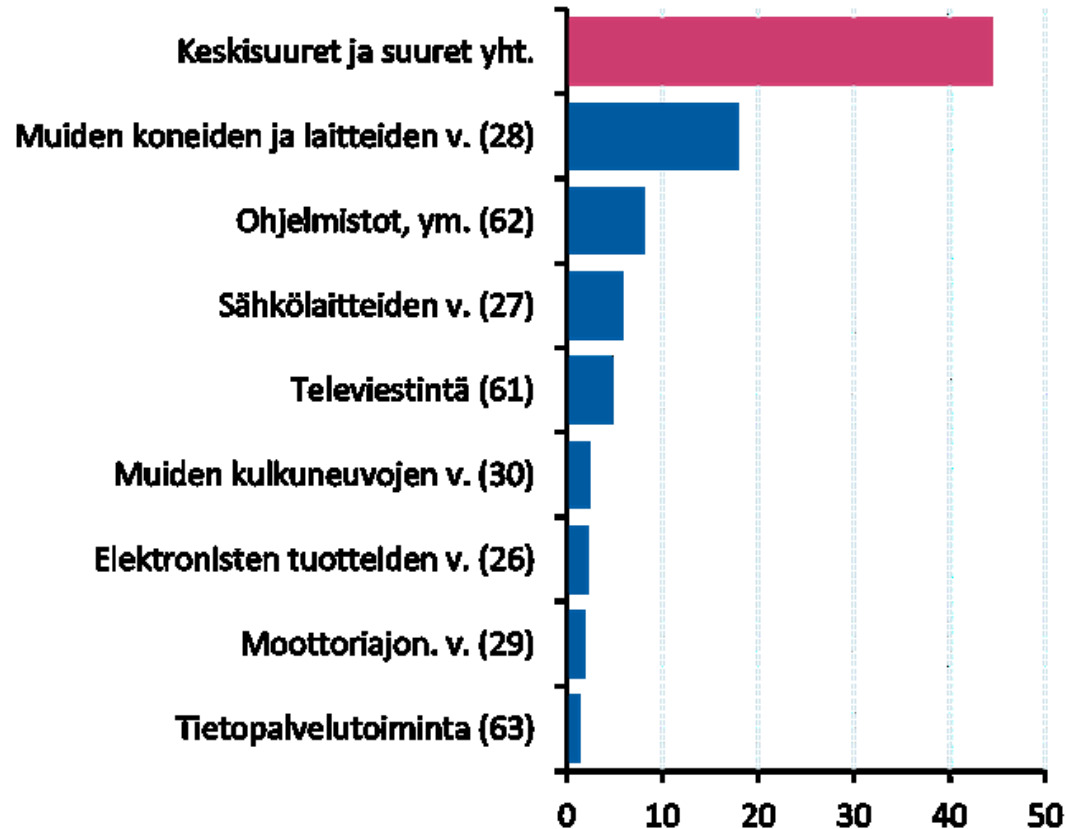
Haasteet

- Tilastokeskuksen aineistoissa yritykset ovat anonymisoituja, joten ei pääse niiden liiketoiminnan luonteeseen kiinni toiminnan **pääasiallista toimialatasoa** tarkemmin.
- Virallisissa tilastoissa käytettävä toimialajako ei pysty kovin hyvin erottelemaan **liiketoiminnan laajuutta**.
- Datasäädöksen soveltamisalan mukaisen toiminnan laajuuden selvittäminen datavarantojen osalta on haasteellista, koska **datan hyödyntämisestä ei kerätä systemaattista tietoa**. Yritysten tilinpäätöstiedot eivät kerro niiden datavarantojen arvosta tai datan avulla luodun arvonlisäyksen määrästä eikä datamarkkinoiden koosta ole saatavissa euromääräisiä mittareita. Tämän takia datatalouden arvoa joudutaan arvioimaan epäsuorilla menetelmillä.

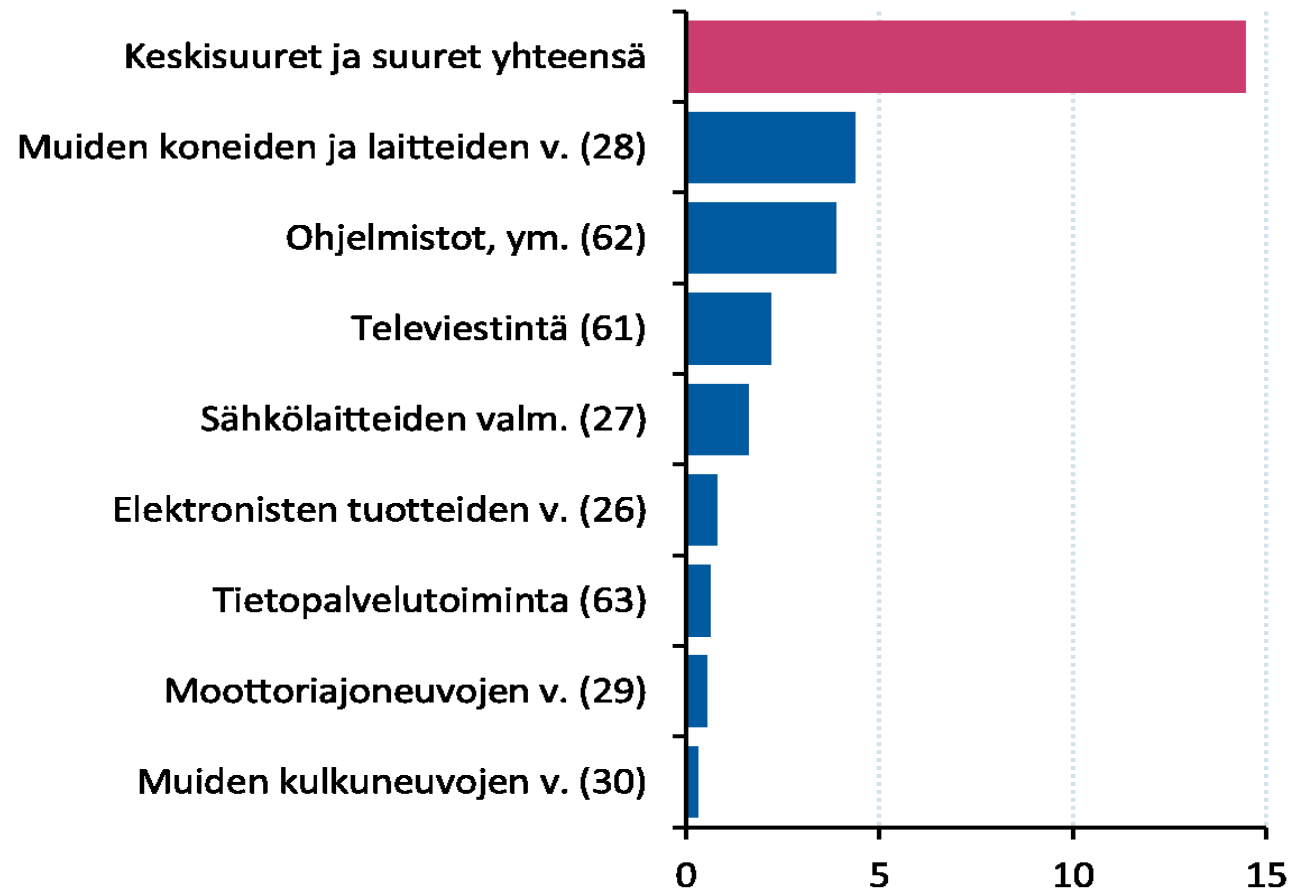
Arvo

- Datainvestointien arvo on laskettu **datasta arvonlisäystä luovaan tai dataperusteiseen työhön käytettyjen palkkojen perusteella.**
 - Tässä hyödynnetään ammattiluokitukseen perustuvia tilastotietoja valitusta joukosta ammatteja tai ammattiryhmiä, joiden arvioidaan kontribuoivan yritysten datavarantojen määrään.
- Koska vain osa työajasta käytetään dataomaisuuden tuottamiseen, on tässä käytetty tiettyä laskentakaavaa, jossa relevanttien **ammattiryhmien osalta on tunnistettu keskimääräinen ajankäyttö** suhteessa koko työaikaan.

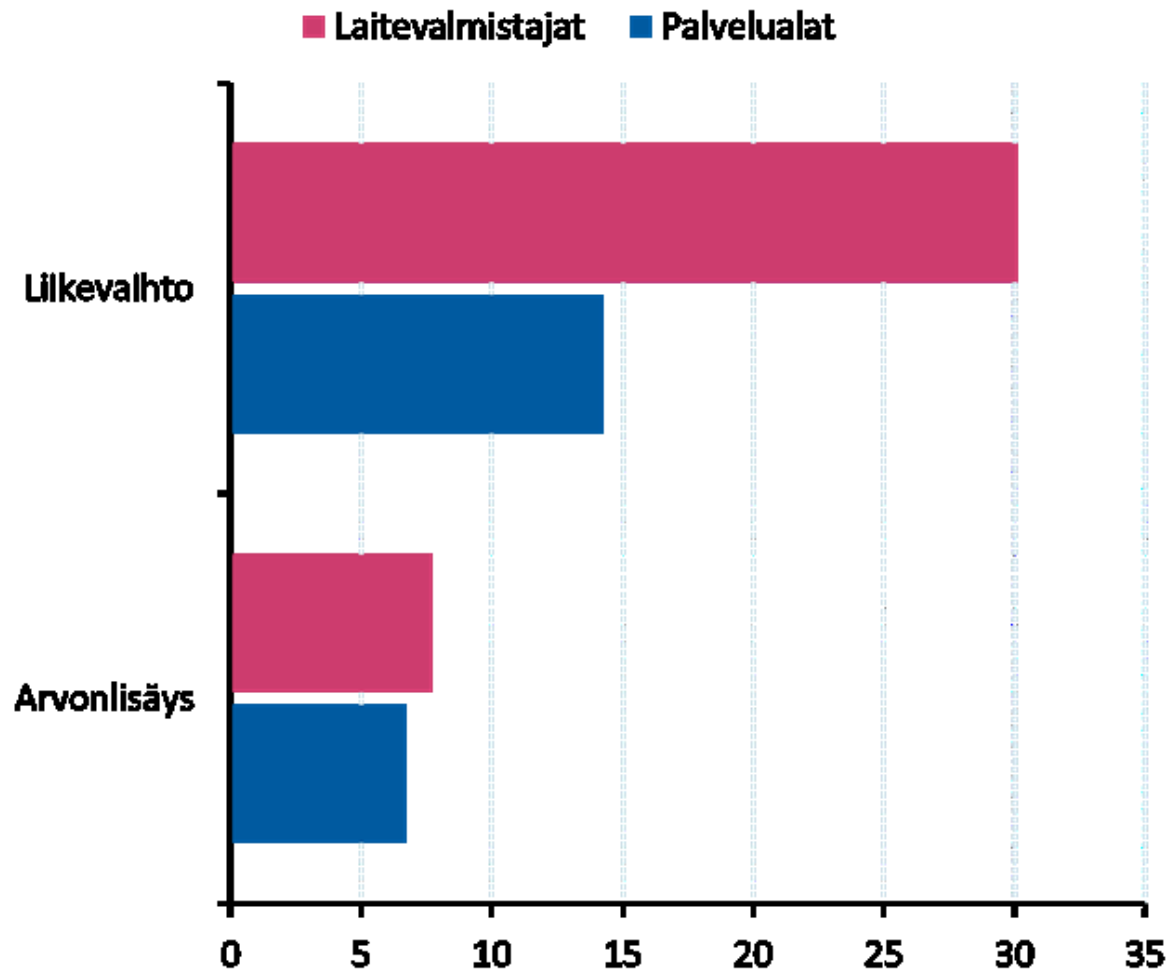
Liikevaihto datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvissa keskisuurissa ja suurissa yrityksissä vuonna 2021, miljardia euroa

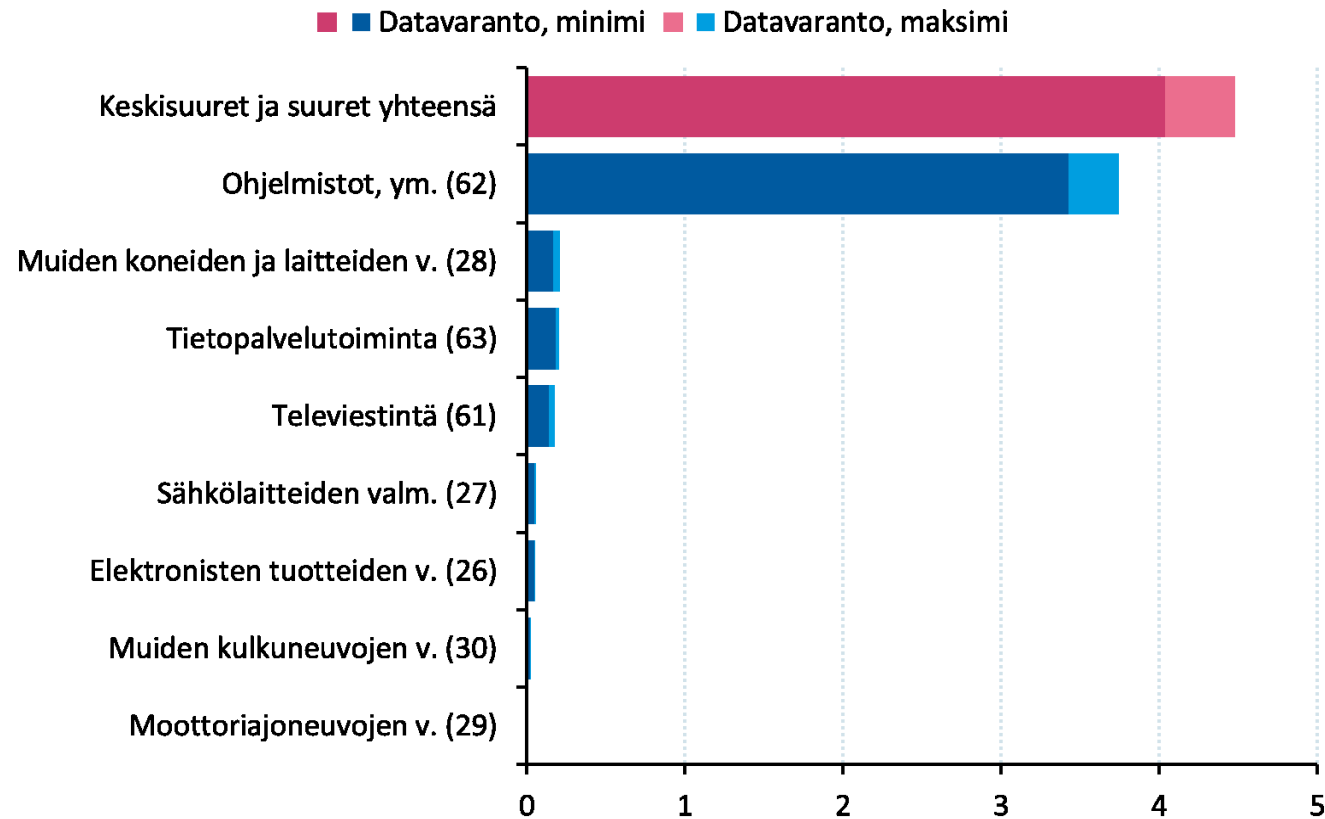
Arvonlisäys datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvissa keskisuurissa ja suurissa yrityksissä vuonna 2021, miljardia euroa

Verkkoon liitettäviä laitteita valmistavien toimialojen ja niihin liittyviä palveluita tarjoavien toimialojen keskisuurten ja suurten yritysten liikevaihto ja arvonlisäys vuonna 2021, miljardia euroa

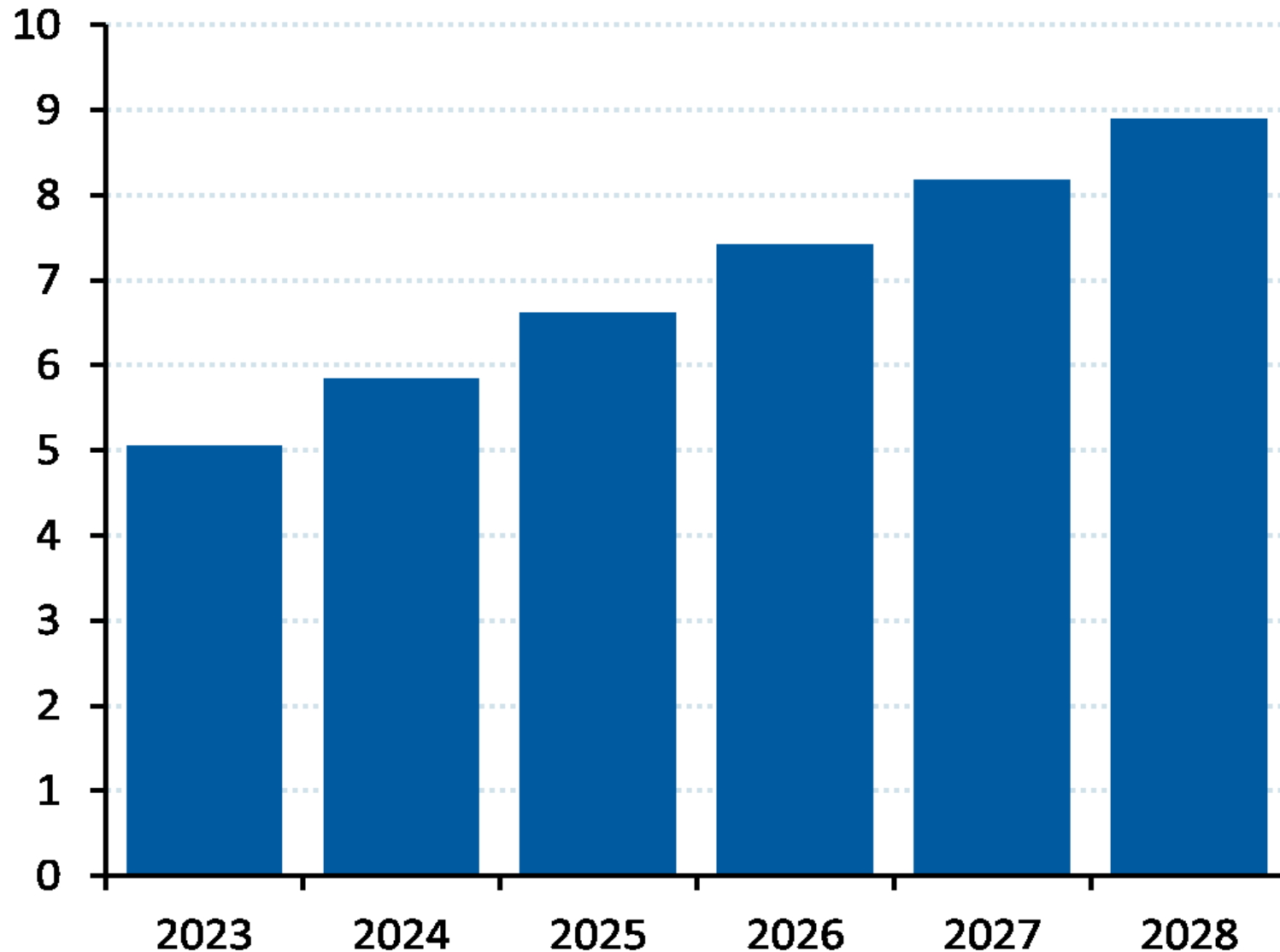

Dataomaisuuden arvo datasäädöksen soveltamisalaan kuuluvissa keskisuurissa ja suurissa yrityksissä vuonna 2021, miljardia euroa

Verkkoon liitettyjen tuotteiden (IoT) -markkinoiden arvioitu liikevaihto Suomessa 2023–2028, miljardia euroa

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET